

КОЛОНИЮК Сергій – магістр, аспірант, Донецький національний університет імені Василя Стуса, вул. 600-річчя, 21, Вінниця, 21021, Україна (kolonyuk777@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5010-4957>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.16>

Бібліографічний опис статті: Колонюк, С. (2022). «Поняття концепту в етнолінгвокультурологічній парадигмі». *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія», 49, 107–113.* doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.16>.

ПОНЯТТЯ КОНЦЕПТУ В ЕТНОЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІЙ ПАРАДИГМІ

Анотація. У статті йдеться про основні підходи до інтерпретації поняття концепт на сучасному етапі розвитку мовознавства, зокрема продемонстровано принципи інтерпретації концепту в етнолінгвокультурологічній парадигмі. Разом з тим привернуто увагу й до національної картини світу, специфіки світобачення, світосприйняття й світорозуміння кожного етносу. Стаття впроваджує основні методи вирішення концептуальних проблем у лінгвістичному дослідженні останніх десятиліть, синтезує різноманітні визначення поняття «концепт», розглядає проблеми його структури та можливостей моделювання, а також мовних одиниць, які їх об'єктивують. Виокремлюємо основні мовні підходи до кваліфікації терміна «концепт». У дослідженні проаналізовано значну кількість сучасних лінгвістичних праць (Н. Арутюнова, С. Воркачев, І. Голубовська, А. Загнітко, В. Карасик, Т. Космеда, В. Маслова та ін.). **Актуальність** статті визначено перспективою вивчення різноманітних підходів до інтерпретації поняття концепт як ключового терміна лінгвоконцептології, а також вивчення репрезентативних моделей людських знань та уявлень на предмет навколишнього світу, стереотипів, рамок, прототипів, концепту. **Мета** наукової розвідки полягає в узагальненні напрацювань щодо дослідження поняття концепт в етнолінгвокультурологічному ракурсі, порівняння та аналіз основних методів вивчення поняття «концепт» у національно-культурній парадигмі. Зроблено висновок про те, що етнолінгвокультурний концепт слід розглядати як ментальний феномен, що репрезентує етнокультурну специфіку мовомислення. **Перспектива** дослідження – поглиблене вивчення теорії концепту для виявлення специфіки мислення різних народів, дослідження методів інтерпретації понять, усвідомлення когнітивних, культурних і комплексних аспектів, а також здійснення аналізу вияву етнолінгвокультурологічної специфіки когнітивних і мовних картин світу.

Ключові слова: концепт, термін, етнолінгвокультурологічна парадигма, концептуальна картина світу, ментальний феномен, мовомислення.

KOLONIUK Serhii – Master's Degree, Postgraduate Student, Vasyl' Stus Donetsk National University, 600-richchia str., 21, Vinnytsia, 21021, Ukraine (kolonyuk777@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5010-4957>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.16>

To cite this article: Koloniuk, S. (2022). Poniattia kontseptu v etnolinhvokulturolohichnii paradyhmi [The interpretation of the concept in ethnolinguocultural paradigm]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia "Filolohiia" – Problems of Humanities. "Philology" Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 49, 107–113.* doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.16> [in Ukrainian].

THE INTERPRETATION OF THE CONCEPT IN ETHNOLINGUOCULTURAL PARADIGM

Summary. The article deals with the main approaches to the interpretation of the concept at the present stage of linguistics development, in particular, the principles of concept interpretation

*in ethno-linguocultural paradigm are demonstrated. At the same time, attention is also drawn to the national picture of the world, the specificity of worldview, world perception and world understanding of each ethnic group. The article introduces the main methods of solving conceptual problems in the linguistic research of recent decades, synthesizes different definitions of the concept "concept", considers the problems of its structure and modeling possibilities, as well as the language units that objectify them. We highlight the main linguistic approaches to the qualification of the term "concept". A significant number of modern linguistic works (N. Arutyunova, S. Vorkachev, I. Golubovskaya, A. Zagnitko, V. Karasik, T. Kosmeda, V. Maslova etc.) are analyzed in the course of the study. The **relevance** of the article is determined by the prospect of studying various approaches to the interpretation of the concept concept as the key term of linguoconceptology, as well as the study of representative models of human knowledge and representations on the subject of the surrounding world, stereotypes, frameworks, prototypes, the concept. The purpose of the scientific reconnaissance is to generalize the works on the research of the concept in ethno-linguocultural perspective, comparison and analysis of the main methods of studying the notion "concept" in the national-cultural paradigm. It is deduced that ethno-linguocultural concept should be considered as a mental phenomenon, representing ethnocultural specificity of speech. The **prospect** of the research is an in-depth study of the concept theory to reveal the specifics of thinking of different peoples, the study of methods of interpretation of concepts, awareness of cognitive, cultural and complex aspects, as well as the implementation of analysis and manifestation of ethno-linguocultural specificity of cognitive and language representations of the world.*

Key words: *concept, term, ethno-linguistic and cultural paradigm, conceptual picture of the world, mental phenomenon, language thinking.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку мовознавства актуальним є вивчення репрезентативних моделей людських знань та уявлень про довкілля, його стереотипи, прототипи, концепти тощо. Незважаючи на існування великої кількості праць із лінгвокогнітології, природа когнітивного дискурсу та саме багатозначне поняття *концепт* на сьогодні належно не висвітлені в науці. Хоча й існують різні пояснення неоднозначності трактування поняття *концепт*, різні методи його дослідження, однак єдиного методу вирішення концептуальних проблем не розроблено і на сьогодні не існує єдиної дефініції цього складного лінгвістичного феномену, бо в умовах поліпарадигмальної лінгвістики його й не може бути, бо це мотивується дослідницькими метою, завданнями та аспектами.

Найдокладніші й інколи суперечливі погляди вчених, як відомо, мотивовані специфікою метамови різних дослідницьких напрямів: у галузях структурної типології, контрастивної семантики та семантики прототипів, прагматики, психолінгвістики, соціолінгвістики, лінгвістичного когнітивізму та лінгвістичної культури можна відстежити низку міркувань про поняття *концепт*. Є вони й у ракурсі етнолінгвокультурологічного виміру.

Термін *концепт*, що загальновідомо, походить від латинського *conceptus* (concepіo – 'збирання, поглинання'; 'уявлення'; 'уява, формулювання') (див.: Селіванова, 2012). Мовні засоби вербалізації концептів, їх систематизація та опис дають змогу ідентифікувати когнітивні ознаки та когнітивні класифікатори моделювання концептів.

Виникнення концептуальної теорії пов'язане з роботами П. Абеяра, який розглядав концепт як згусток смислів, високосуб'єктивну форму відображення дійсності (Мацьків, 2006, с. 11). Ключовим моментом в історії концептуальних досліджень став, як уважають учені, 1928 рік, коли С. Аскольдов-Алексєєв у статті «Концепт і слово» узагальнив поняття групи однорідних невизначених об'єктів того самого роду (Маслова, 2008, с. 45). Лише в середині минулого століття в науковій літературі поняття концепту набуло статусу терміна. У 80-х роках ХХ ст. у зв'язку зі стрімким розвитком лінгвокогнітивних напрямів, коли розпочали доводити можливість аналізу ментальних структур, з'явилися праці, у яких запропоновано аналіз реалізації концепту в різних дискурсивних практиках.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Великий інтерес науковців до концепту зумовили відповідні коментарі щодо «концептуального розширення мовознавства»

(Приходько, 2008, с. 45). Глибокий зв'язок когнітивної структури пізнання з мовними формами та дослідження концептуалізації культурних програм посилили увагу лінгвістів до поняття *концепт*. Мовознавці одностайно вважають, що зазначений термін слід використовувати для «відображення світогляду, інтелекту та емоційних намірів індивіда, зафіксованих у його творах-текстах» (Грузберг, 2003, с. 181–184). Д. Лихачов переконаний, що концепт – це наслідок колізій між значенням слів і людським досвідом (окремих індивідуумів і цілих народів), тобто це наслідок посередництва між словами й дійсністю (Лихачев, 1997, с. 280–287).

Поняття *концепт* у сучасному мовознавстві постає на перетині двох видів його сприйняття: *когнітивного* – С. Аскольдов-Алексєєв (1928), В. Карасик (Карасик, Слышкин, 2001, с. 97) та ін.; *етнокультурологічного* – Н. Арутюнова (1999), Д. Лихачов (1997, с. 280–287), Ю. Степанов (1997, с. 40–43), С. Воркачов (2007) та ін.. Однак Ю. Прохоров указує на більш широкий діапазон актуальних аспектів вивчення концепту: 1) когнітивно-гносеологічний; 2) лінгвокогнітивний, 3) психолінгвістичний; 4) культурологічний; 5) лінгвокультурологічний; 6) соціолінгвістичний (Прохоров, 2009, с. 20).

Поняття *концепт* у різних системах координат – це й *ідея втіленого пізнання* (Talmy, 2000), *ситуаційного пізнання* (Brown, 1989, с. 32–42), *динаміки понять* (De Beaugrande, 2004, с. 17–31). Вітчизняні науковці аналізують процедурну природу концепту як елемента відображення, поєднання множинних планів мовних знаків, що забезпечує їхній зв'язок, співіснування та розгалуження, розглядаючи як багатовимірний, складний і внутрішній поділ. Цей феномен є основною одиницею мислення людини, код її мислення. Він містить комплексну інформацію про об'єкт чи явище та ставлення до них свідомості.

Мета цієї статті – проаналізувати та узагальнити погляди вчених щодо інтерпретації поняття *концепт*, зокрема з огляду на етнолінгвокультурологічну парадигму знань, а також репрезентувати основні підходи до класифікації концептів.

Завдання – здійснити аналіз підходів до визначення концептів, дати авторське визна-

чення етнолінгвокультурного концепту, визначити методику ефективного дослідження етнолінгвокультурних концептів.

Актуалізація дослідних методів. *Концептуально-аналітичний* метод сприяв кваліфікації та методологічній оцінці теоретичних положень концептології та етнолінгвокультурології. Для репрезентації систематизації дослідницьких поглядів та викладу авторських міркувань залучено *описовий* метод, а також методи *індукції* (для отримання загальних висновків) та *дедукції* (використано у формулюванні ключових положень), *аналізу* й *синтезу* (для узагальнення й класифікації теоретичного матеріалу), *абстрагування* (під час виділення параметральних ознак концепту).

Виклад матеріалу. Узагальнивши напрацювання вчених, покажемо, як репрезентовано багатоаспектну класифікацію типів концептів у сучасних лінгвістичних розвідках. Здійснимо класифікацію, актуалізуючи відповідні дихотомії: 1) *за ознакою структурного розвитку* концепти поділяють на а) *розвивальні*, або *поступальні* (вирізняються активним використанням, розширенням структури новими ознаками); б) *застиглі* (їхня структура не доповнює нові ознаки головно через зниклу реальність; такі концепти формують пасивний словник; 2) *за ознакою первинності* концепти поділяють на а) *непохідні* та б) *вторинні* (похідні): перше з'являється раніше й слугує основою вторинного розвитку, що виражається в похідних термінах; 3) *за релевантністю* ці концепти поділяють на а) *провідні* (*критичні*) (широко присутні в паремійних фондах, фольклорі та художніх текстах) і б) *другорядні* (менш актуальні, їхня вербалізація відбувається рідше). *За важливістю місця в концептуальній картині світу* виокремлюють *основні концепти* (ключові, домінантні, базові, найважливіші), що різняться за ієрархічною організацією як ментальна одиниця й характеризуються загальним концептуальним рівнем, та *неосновні* (менш важливі) (Пименова, 2007, с. 82–84); 4) *за смисловою репрезентацією*, або *організацією внутрішньої структури* концепти поділяють а) *макроконцепти* (багатовимірні, складні) та б) *мікроконцепти* (одновимірні, прості); 5) *за ознакою репродуктивності* концепти диференціюють на а) *відтворювані* (онтологічні) та б) *невідтворю-*

вані; б) за способом відображення дійсності виокремлюють а) *звичайні концепти*, тобто ті, що демонструють безпосереднє візуальне відображення дійсності, і б) *продуктивні* (творчі), що є наслідком непрямого відображення дійсності (Іващенко, 2004, с. 54–61).

Значний внесок у розвиток поняття *концепт* зробив М. Шварц, зауваживши, що коло мовних концептів формують а) *поняття-категорії* та б) *поняття-символи*, або *ідоматичні поняття* (див. про це: Приходько, 2015, с. 135–154).

Актуальним для цієї розвідки є визначення *концепту*, запропоноване О. Фесенко. Це «вираження етнічної специфіки мислення; вербалізація його зумовлена лінгвокогнітивною, етнокультурно маркованою, асоціативною компетенцією носіїв концептуальної системи» (Фесенко, 2000, с. 141–144). На думку дослідників, формальною ознакою *етнолінгвокультурного концепту* є «номінативна щільність»: у мові наявні відповідні способи її реалізації, що безпосередньо пов'язані з актуальністю та важливістю відповідного поняття в культурі.

Отже, *концепт* як *ідеальний квант знання*, що активно використовується в пізнавальних процесах людини, має культурно й національно (етнічно) детермінований характер, з огляду на що він може не тільки раціонально осмислюватися, але й емоційно «переживатися». Інакше в разі відсутності етнокультурної заангажованості, йтиметься про поняття, що репрезентує енциклопедичні інтернаціональні знання, логічні, що мають культурно нейтральну форму мислення як репрезентант універсального предметного коду.

З огляду на все вищезазначене *концепт* як *ментальне явище* реалізується (вербалізується, омовлюється, маніфестується) у певній етнолінгвокультурі, нині вивчається переважно в рамках і на перетині двох новітніх ділянок мовознавчого знання, якими є лінгвокогнівістика та етнолінгвокультурологія.

Для розуміння мовних явищ з огляду на етнолінгвокультурологію, як зауважують сучасні мовознавці (А. Загнітко, Т. Космеда, О. Селіванова), важливе всебічне вивчення різних рівнів мовних систем у різних наукових галузях: філософії мови, мовленнєвій культурі, етнічній психолінгвістиці, когнітив-

ній лінгвістиці. Ці нові науки об'єднані через загальний метод дослідження, орієнтований на людину, тобто застосування тріади «мова – етнос – культура» та її принципів і методів, що дає змогу зробити висновки етнолінгвокультурологічного, етнопсихолінгвістичного та когнітивного діапазонів. Зокрема, Н. Слухай переконана, що поняття *концепту* слід інтерпретувати як *національне етнокультурне утворення* або *національне поняття* (див. про це: Слухай, 2005). Ця модель ґрунтується на визнанні важливості національної культури в суспільному житті та втілює ідею про те, що поняття є перетином культурного світу та індивідуального сенсу.

Базуючись на поглядах згаданих учених та розвиваючи авторську концепцію, приєднуємося до думки В. Карасика, який розглядає *концепт* як певне ментальне утворення, зафіксоване в концептуальній картині світу певного етносу, концептосфері відповідного соціуму. Однак *концепт* цей дослідник інтерпретує саме як *лінгвокультурний* та *етнолінгвістичний феномен* одночасно, що є наслідком мовної фіксації колективного досвіду, який стає надбанням і конкретного індивідуума, і народу загалом – мовної особистості в широкому розумінні значення цього терміна (Загнітко, 2017).

Залежно від спроектованого дослідницького вектора виокремлюємо: а) *лінгвокогнітивний концепт*, визначуваний за умови актуалізації наряду від індивідуальної свідомості носія мови до культури; б) *етнолінгвокультурний концепт*, виявлюваний унаслідок зосередження уваги дослідника на напрямку від культури до індивідуальної свідомості (Карасик, 2001, с. 97), що вимагає залучення системи національних тлумачних словників та словників *концептів*, яких на сьогодні бракує.

С. Воркачов також наголошує, що специфіка *концептів* включає в себе *етнокультурну своєрідність* (Воркачев, 2005, с. 11), тобто слід розмірковувати про *етнолінгвокультурні концепти*. Підтримуємо цю позицію.

Ціннісні характеристики етнокультурного *концепту* зазвичай виявляють, звертаючись до аналізу виражених у мові ціннісних суджень стосовно відповідного *концепту*. Таку думку аргументували сучасні дослідники І. Голубовська (2004), Т. Космеда і Н. Плотно-

нікова (2010), О. Селіванова (2012), Ю. Степанов (1997, с. 40–47) та ін. Ці судження фіксують насамперед у паремійному фонді, що й становить предмет етнолінгвістики та лінгвокультурології.

Науковці намагаються дослідити концептуальні системи (Мартинюк, 2010, с. 93–100), їхню самоорганізацію (Морозова, 2007) та кроскультурну трансформацію (Приходько, 2015, с. 135–154). Класичний когнітивний метод як поняття ментальної репрезентації поступово змінюється, і навіть переглядається його глибинна філософська основа.

Висновки. Отже, сучасні вчені переконані, що: 1) важливим підходом до дослідження концептів є комплексний етнолінгвокультурологічний аналіз; 2) співвідношення концептуальної й мовної картин світу вимагає виявлення саме етнолінгвокультурних концептів; 3) оскільки ці типи концептів дають змогу побачити своєрідність кожної національної картини світу, специфіку світобачення, світосприйняття й світорозуміння кожного етносу; 4) інтерпретація поняття *етнолінгвокультур-*

ний концепт та виявлення його типів на сьогодні ще не завершені; 5) робочим вважаємо таке авторське визначення, засноване на узагальненні опрацьованого теоретичного матеріалу: *етнолінгвокультурний концепт* – це ментальний феномен, який репрезентує етнокультурну специфіку мислення і зафіксований у концептуальній картині світу певного етносу; він відображений у мовній картині світу кожного етносу з урахуванням планів синхронії й діахронії, а його вербалізація зумовлена етнолінгвокультурною маркованістю та асоціативною компетенцією мовців. Для ефективного дослідження етнолінгвокультурних концептів слід актуалізувати різні методики порівняльно-зіставних досліджень. Робота з вияву етнолінгвокультурологічної специфіки когнітивних і мовних картин світу на сьогодні здійснена недостатньо, що має **перспективу** в проєкції на конкретні фрагменти мовних картин світу, особливо це стосується паремійних національних картин світу, де національна специфіка вербалізована найбільш виразно.

ЛІТЕРАТУРА

- Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека. Москва : Языки русской культуры. 1999. 896 с.
- Воркачев С. Постулаты лингвоконцептологии. Антология концептов / под ред. В. И. Карасика, И. А. Стернина. Том 1. Волгоград : Парадигма. 2005. С. 10–13.
- Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу. Київ : Логос, 2004. 282 с.
- Загнітко А. П. Теорія лінгвоперсонології: монографія. Вінниця : Нілан-Лтд, 2017. 136 с.
- Іващенко В. Л. Типологічна диференціація концептуальних структур як одиниць ментального простору. *Мовознавство*. 2004. № 1. С. 54–61.
- Карасик В. И., Слышкин Г. Г. Лингвокультурный концепт как единица исследования. *Методологические проблемы когнитивной лингвистики*. Воронеж : ВГУ, 2001. 182 с.
- Космеда Т. А., Плотнікова Н. В. Лінгвоконцептологія : мікроконцептосфера СВЯТКИ в українському мовному просторі. Монографія. Львів : ПАІС, 2010. 408 с.
- Лихачев Д. С. Концептосфера русского языка. Русская словесность. *От теории словесности к структуре текста: Антология*. Москва : Akademia, 1997. С. 280–287.
- Мартинюк А. П. Опыт модусного моделирования концепта (на примере концепта CELEBRITY / ЗНАМЕНИТОСТЬ, актуализированного в англоязычном газетном дискурсе). *Когниция, коммуникация, дискурс*. 2010. № 1. С. 93–100.
- Маслова В. А. Когнитивная лингвистика. Минск : ТетраСистемс, 2008. 272 с.
- Мацьків П. Концептосфера БОГ в українському мовному просторі : монографія. Дрогобич : Коло. 2007. 323 с.
- Морозова О. І. Лінгвальні аспекти неправди як когнітивно-комунікативного утворення (на матеріалі сучасної англійської мови): дис. ... докт. філол. наук: спец. 10.02.04. Харків, 2007. 460 с.
- Пименова М. В. Коды культуры и проблема классификации концептов. *Язык. Текст. Дискурс: Научный альманах Ставропольского отделения РАЛК*. (5). Ставрополь : Изд-во ПГЛУ, 2007. С. 82–84.
- Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. 332 с.
- Приходько А. Н. Самоорганизация концептивных систем и межкультурный трансфер концептов. *Синергетика в филологических исследованиях*. Монография. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2015. С. 82–154.
- Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Мир сознания в языке. Монографія. Черкаси : Вид-во

Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.

Слухай Н. В. Етноконцепти та міфологія східних слов'ян в аспекті лінгвокультурології. Київ : ВПЦ "Київський ун-т", 2005. 167 с.

Степанов Ю. С. Константы : Словарь русской культуры. Москва : Языки русской культуры, 1997. С. 40–43.

Фесенко Т. А. Концептуальные системы как контекст употребления и понимания вербальных выражений. *Когнитивные аспекты языковой категоризации*: сб. науч. тр. Рязань, 2000. С. 141–144.

Brown J. S. Situated cognition and the culture of learning. *Educational researcher* 18 (1). 1989. P. 32–42.

Beaugrande Robert de. Language, discourse, and cognition : retrospects and prospects. *Approaches to Cognition Through Text and Discourse*. Berlin : Mouton de Gruyter, 2004. P. 17–31.

Talmy L. Toward a cognitive semantics, Volume I. Concept structuring systems. The MIT Press, 2000. 96 p.

ДЖЕРЕЛА

Грузберг Л. А., Кожина Н. М. (Ред.) Концепт. Стилистический энциклопедический словарь русского языка. Москва : Флинта: Наука, 2003. С. 181–184.

ЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Воркачев С. Г. Культурный концепт и значение. URL: <http://kubstu.ru/lingvoconcept/inde/htm> (дата звернення: 31.12.2021).

Аскольдов С. А. URL: https://rusneb.ru/catalog/000199_000009_004970449_1142/ (дата звернення: 20.01.2022).

REFERENCES

Arutiunova, N.D. (1999). Yazyk i mir cheloveka. [Language and the Human World]. Moscow : Yazyky russkoi kultury [in Ukrainian].

Holubovska I.O. (2004). Etnichni osoblyvosti movnykh kartyn svitu. [Ethnic features of linguistic pictures of the world]. Kyiv : Lohos [in Ukrainian].

Brown, J.S. (1989). Situated cognition and the culture of learning. *Educational researcher*, 18 (1). P. 32–42 [in English].

Beaugrande, Robert de. (2004). Language, discourse, and cognition: retrospects and prospects. *Approaches to Cognition Through Text and Discourse*. Berlin : Mouton de Gruyter, P. 17–31 [in English].

Ivashchenko, V. L. (2004). Typolohichna dyferentsiatsiia kontseptualnykh struktur yak odynyts mentalnoho prostoru. [Typological differentiation of conceptual structures as units of mental space]. *Movoznavstvo* (1). S. 61 [in Ukrainian].

Karasyk, V.Y., Slyshkyn, H.H. (2001). Lnhvokulturnyi kontsept kak edynytsa yssledovaniya. [Linguo-cultural concept as a unit of research]. *Metodolohycheskye problemy kohnytnyvoi lnhvystyky*. Voronezh [in Russian].

Kosmeda, T. A., Plotnikova, N.V. (2010). Lnhvokontseptolohiia: mikrokontseptosfera SVIATKY v ukrainskomu movnomu prostori. [Linguoconceptology: the microconceptosphere of HOLIDAYS in the Ukrainian language space]. (*Monograph*). Lviv : PAIS [in Ukrainian].

Lykhachev, D. S. (1997). Kontseptosfera russkoho yazyka. *Russkaia slovesnost*. [Conceptosphere of the Russian language. Russian literacy]. Moscow : Akademia [in Russian].

Martyniuk, A.P. (2010). Opyt modusnoho modelyrovaniya kontsepta (na prymerе kontsepta CELEBRITY/ZNAMENYTOST, aktualyzyrovannoho v anhloiazychnom hazetnom dyskursе). [Experience in modular modeling of the concept (on the example of the concept CELEBRITY / Celebrity, actualized in the English-language newspaper discourse)]. *Kohnytsyia, kommunykatsyia, dyskurs – Cognition, Communication, Discourse* (Issue 1), (pp. 93–100) [in Russian].

Maslova, V. A. (2007). *Kohnytnynaia lnhvystyka*. [*Cognitive Linguistics*]. Mynsk: TetraSystems [in Russian].

Matskiv, P. (2007). Kontseptosfera BOH v ukrainskomu movnomu prostori. [Conceptosphere of GOD in the Ukrainian language space]. (*Monograph*). Drohobych: Kolo [in Ukrainian].

Morozova, O. I. (2007). Lnhvalni aspekty nepravdy yak kohnytno-komunikatyvnoho utvorennia (na materialy suchasnoi anhliiskoi movy). [Lingual aspects of untruth as a cognitive-communicative formation (based on modern English)]. (Extended abstract of Doctors thesis). Kharkiv [in Ukrainian].

Pymenova, M.V. (2007). Kody kultury y problema klasyfykatsyy kontseptov. [Cultural codes and the

- problem of classifying concepts]. *Nauchnyi almanakh Stavropolskoho otdeleniya RALK – Scientific almanac of the Stavropol branch of the RALK, (Issue 5)*, (pp. 82–84) Stavropol : Yzd-vo PHLU [in Russian].
- Prykhodko, A. M.** (2008). Kontsepty i kontseptosystemy v kohnityvno-dyskursyvni paradyhmi linhvistyky. [Concepts and conceptual systems in the cognitive-discursive paradigm of linguistics]. Zaporizhzhia : Premier [in Ukrainian].
- Prykhodko, A. N.** (2015). Samoorganizatsiia kontseptyvnykh system y mezhkulturnyi transfer kontseptov. [Self-organization of conceptual systems and intercultural transfer of concepts]. Synerhetyka v fylolohycheskykh yssledovaniakh. Monohrafiya. Kharkov: KhNU ymeny V. N. Karazyna [in Ukrainian].
- Selivanova, O. O.** (2012). Svit svidomosti v movi. Myr soznannya v yazyke. [The world of consciousness in language. The world of consciousness in language]. (Monograph). Cherkasy : Vyd-vo Yu. Chabanenko [in Ukrainian].
- Slukhai, N. V.** (2005). Etnokontsepty ta mifolohiia skhidnykh slovian v aspekti linhvokulturolohii. [Ethnoconcepts and mythology of the Eastern Slavs in the aspect of linguoculturology]. Kyiv : VPTs “Kyivskiy un-t” [in Ukrainian].
- Stepanov, Yu.S.** (1997). Konstanty: Slovar russkoi kultury. [Constants: Dictionary of Russian Culture]. Moscow : Yazyky russkoi kultury [in Russian].
- Fesenko, T.A.** (2000). Kontseptualnye systemy kak kontekst upotrebleniya y ponymaniya verbalnykh vyrazheniy. [Conceptual systems as a context for the use and understanding of verbal expressions]. *Kohnityvnye aspekty yazykovoï katehoryzatsyy* : sb. nauch. tr. Riazan, (pp. 141–144) [in Russian].
- Talmy, L.** (2000). Toward a cognitive semantics, Volume I. Concept structuring systems. The MIT Press [in English].
- Vorkachev, S.** (2005). Postulaty linhvokontseptolohyy. Antolohiia kontseptov. [Postulates of linguoconceptology. Anthology of Concepts]. Pod red. V.Y. Karasyka, Y.A. Sternyna. Tom 1. Volhohrad : Paradyhma. S. 10-13 [in Ukrainian].
- Zahnitko, A. P.** (2017). Teoriia linhvopersonolohii. [Theory of linguopersonology]. (Monograph). Vinnytsia : Nilan-Ltd [in Ukrainian].

SOURCES

- Hruzberh, L. A., Kozhyna, N. M.** (2003). (Red.) Kontsept. Stilisticheskyy entsiklopedicheskyy slovar' russkogo yazyka [Concept. Stylistic Encyclopedic Dictionary of the Russian Language]. Moscow : Flynta: Nauka, (pp. 181–184) [in Russian].

ELECTRONIC SOURCES

- Vorkachev, S. H.** Kulturnyi kontsept y znacheniye [Cultural concept and meaning]. Retrieved 31 December, 2021, from: <http://kubstu.ru/lingvoconcept/inde/htm> [in Russian].